

Milli teatr yeniləşmə yolunda

Dünen Azərbaycan Teatr Xadimləri İttifaqının XV konfransı keçirilib və öten 5 ilde görülmüş işlərə yekun vurmaq, qarşıda duran vəzifələri müyyəyenləşdirməklə bərabər, idarə Heyatının yeni tərkibinin və sədrin seçkisi gerçəkləşdirilib.

Konfransda Teatr Xadimləri İttifaqının üzvləri və respublikanın tanınmış mədənliyət xadimləri iştirak edirdilər. Əvvəlcə İttifaqın hesabat dövründəki fəaliyyəti ni əks etdirən geniş videoçarx nümayiş olundu və hesabat dövründə dünyasını dəyişmiş sənət adamlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükütlə yad edildi.

Bu yaradıcı ictimai kurum öten əsrin 50-ci illərindən etibarən formalışib və daim milli teatr sənətimizin inkişafına xidmət göstərib. İttifaqın zəngin və çoxşaxəli fəaliyyətinin təkcə son illərə nəzər salsaq, necə məhsuldar çalışmalarının olduğunu görərik. Klassik və mono tamaşa festivalları, beynəlxalq səviyyəli teatr bayramları, "Qızıl Dərvish" kimi sənət mükafatlarının təsis edilməsi və sair ATXİ-nin fealiyyət barometrinin göstəriciləridir.

Öslində, ATXİ-nin qurultayını oktyabr ayında keçirmək nəzərdə tutulurdu. Amma sentyabrın 1-də parlament seçkiləri, daha sonra isə möhtəşəm COP29 beynəlxalq tədbiri keçiriləcəyinə görə konfransı tez keçirmək qərara alınıb.

Xatırladaq ki, öten ilin aprelində Bakıda ilk Teatr Forumu keçirilib. Mədənliyət Nazirliyi və Heydər Əliyev Mərkəzinin birgə təşkilatçılığı, Azərbaycan Dövlət Mədənliyət və İncəsənət Universitetinin (ADMİU) iştirak ile gerçəkləşən forum "Azərbaycan teatrı – 150: inkişaf perspektivləri" mövzusuna həsr olunmuşdur. Milli teatrımızın çağdaş inkişaf perspektivlərinin müzakirə olunduğu həmin önəmlə tədbirdə mədənliyətə, sənətə bağlı bir ömür yaşayan Ümummilli lider Heydər Əliyevin bu sahədə çalışınları hər zaman diqqət və qayğı ilə əhatə etdiyi, teatra xüsusi münasibətlə yanaşlığı, burada fəaliyyət göstərənləri her zaman yüksək qiymətləndirdiyi və səhnəni "mükəddəs yer" kimi səciyyələndirdiyi xüsusi vurgulanıb.

Fərəhələ qeyd edilib ki, Prezident İlham Əliyev də teatr sənətinin mənə və mahiyyətini, ideya-estetik təsirini dərinlən duyan bir dövlət başçısı kimi, bu sahəni daimi qayğı ilə əhatə edib.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın dəstəyi ilə Azərbaycan mədənliyətinin dünyaya təhlili istiqamətində də mühüm işlər görülür. Mədənliyətim və bu sahədə çalışan insanlar hər zaman Mehriban xanımın diqqətindədirler.

Forumda aparılan fikir mübadiləsi və müzakirələr əsasında toplanan təkliflər "Azərbaycan mədənliyəti: 2020–2040 dövlət strategiyası" ilə bağlı tertib edilən tədbirlər planında nəzərə alınıb.

Konfransda teatr sahəsində əsaslı inkişaf məsələləri ətraflı təhlil edildi, problemlərə işlət tutuldu, bildirildi ki, bu gün ATXİ-nin əsas məqsədi sahənin peşəkarlarını bir araya gətirərək problemləri birgə müzakirə etmək və vahid platforma üzrə fəaliyyəti daha da canlandırmadır.

Konfransda 75 nümayəndə iştirak edirdi. Azərbaycan Respublikasının Əməkdar artisti Azad Şükürov iclasın sədrini seçildi. Teatr Xadimləri İttifaqı sədri hesabat məruzəsi, daha sonra Təftiş və Mandat komissiyalarının hesabatları dinləniləndi.

Hesabat dövründə yaradıcılıq İttifaqının xəttılı gərkəmli teatr xadimlərinin yubileylərinin keçirildiyi, onlarla bağlı xatire albom-kitablarının hazırlanıb nəşr edildiyi, yaxın və uzaq xarici ölkələrdən gəlmiş teatr xadimlərinin iştirakı ilə ustad dərslərinin, eləcə də yaradıcılıq laboratoriyalarının təşkil olunduğu vurgulandı. Həmcinin bu tədbirlərin təkcə paytaxt Bakını yox, həm də bölgə teatrlarını da əhatə etdiyi bildirildi.

Iştirakçıların yekdil qərarı ilə 5 illik fəaliyyət qənaətbəxş hesab olundu. Fasilədən sonra çıxışlar davam etdirildi. İlham Namiq Kamal, Məryem Əlizadə, Mərahim Fərzəlibəyov, Sabir Məmmədov, Ağalar İdrisoğlu, Şövqi Hüseynov, Larisa Tarusova, Rəhman Rəhmanov və İntiqam Soltan teatr qurumu ilə bağlı fikirlərini, təkliflərini səsləndirdilər. Çıxışlarda qeyd olundu ki, milli teatrımızın inkişafı üçün ister yerli, isterse beynəlxalq layihələr uğurla həyata keçirilməli, yaradıcı mühitə əhəmiyyətli təsir edilməli, teatra dair davamlı nəşrlər buraxılmalı, faydalı iş əmsalını artıran konfranslar, seminarlar, festivallar keçirilməli, yaradıcı gəncliyə əməli qayğı ilə daha münbit şərait yaradılmalıdır ki, milli səhnə sahəmiz dönyanın əhəmiyyətli teatr hadisələrinə daha dərindən nüfuz etsin.

Ardınca açıq səsverme yolu ilə növbəti 5 il üçün ATXİ-yə sədr seçkisi keçirildi. İttifaq üzvlərinin yekdil qərarı ilə

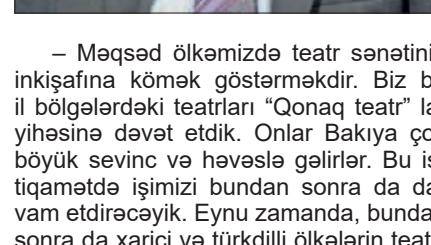
bu etimad Azərbaycan Respublikasının Xalq artisti, Dövlət mükafatı laureatı Hacı İsmayılova göstərildi. Təftiş Komissiyasının üzvləri Əməkdar incəsənət xadimi Hafiz Quliyev, Xalq artisti Firudin Məhərrəmov və Əməkdar artist Nadir Xasiyev seçildilər. Yeni sədr konfrans nümayəndələrinə təşəkkürünü bildirdi və İttifaqın idarə heyətinin yeni tərkibini elan etdi. İlham Namiq Kamal və Azad Şükürov (sədr müavini), Siyavuş Kərimi, Mərahim Fərzəlibəyov, Azər Zeynalov, İlham Əsgərov, Cənnət Səlimova üzv kimi təsdiqləndilər. Konfransın növbəti hesabat dövründə görəcəyi işlər barədə qərar laiyəsini Xalq artisti Firudin Məhərrəmov oxudu.

Azərbaycan Teatr Xadimləri İttifaqı idarə Heyətinin yeni sədri – Xalq artisti Hacı İsmayılov daim öz istədiyi ilə parlayıb. Sənətkar səhnəye çıxdığı ilk gündən böyük tamaşaçı sevgisi qazana bilib. Televiziya tamaşaları da daxil olmaqla irili-xirdə 70-dən çox filmə çəkilib. Milli teatrın flaqları hesab edilən Akademik Milli Dram Teatrında saysız-hesabsız tamaşalarda aparıcı obrazlara həyat eşqi verib. Bütün çıxışlarını teatr və kinosevərlər üçün estetik zövq mənbəyinə çevirməyi peşəkarmasına bacararaq hər kəsin sevimlisine çevrilib. Hacı İsmayılov 2014-cü ildən ATXİ-də yaradıcılıq üzrə sədr müavini olub. Öten ilin aprelində qurumun sədri Azər Paşa Nemətovun vefatından sonra onun vəzifə səlahiyyətlərini davam etdirib. Bir sıra maraqlı layihələrin reallaşdırılması Hacı İsmayılovun təşəbbüsü və səyi ilə baş tutub.

Ümidvarıq ki, tarixi ənənələrini qoruyub saxlayan, Azərbaycan xalqının milli mədəni ərsinin qorunmasına, nəsildən-nəsle ötürülməsində daim öncülər sırasında olan Azərbaycan Teatr Xadimləri İttifaqının rəhbərliyi və işçi heyəti bundan sonra da milli mədənliyətimizin mühüm tərkib hissəsi olan teatr sənətinin inkişafı yönümüzə fəaliyyətini uğurla davam etdirəcək.

Sənət adamlarının konfransla bağlı düşüncələri

Hacı İsmayılov, İttifaqın idarə Heyətinin sədri, Xalq artisti:

– Məqsəd ölkəmizdə teatr sənətinin inkişafına kömək göstərməkdir. Biz bu il bölgələrdəki teatrları "Qonaq teatr" laiyəsine dəvət etdik. Onlar Bakıya çox böyük sevinc və həvəsle gelirlər. Bu istiqamətdə işimizi bundan sonra da davam etdirəcəyik. Eyni zamanda, bundan sonra da xarici və türkəlli ölkələrin teatrları ilə temaslar qurmağa çalışacaqıq.

Mənim üzərimə çox böyük vəzifə düşür. Teatr Xadimləri İttifaqının on sədri olub, hamısı da Xalq artisti. Onların işini davam etdirmək, əlbette ki, böyük məsuliyyətdir.

Amma şərəfli bir işdir və mən də çalışacağam ki, Teatr Xadimləri İttifaqının gördüyü işlər Azərbaycan teatr sənətinin inkişafına xidmət etsin.

Digər ünlü sənətkarların da fikirlərini təqdim edirik...

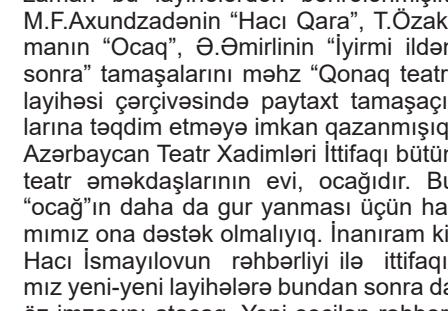
Firudin Məhərrəmov, Sumqayıt Dövlət Dram Teatrının baş rejissoru, Prezident mükafatçısı, Xalq artisti:

– Teatr Xadimləri İttifaqının konfransında Xalq artisti Hacı İsmayılovun sədr seçilmesi hamımızın üreyince oldu.

Onun bu işdə böyük təcrübəsi var. Son illər ATXİ-də həyata keçirdiyi böyük laiyələr onun bu vəzifəyə seçiləsinə əsas verirdi.

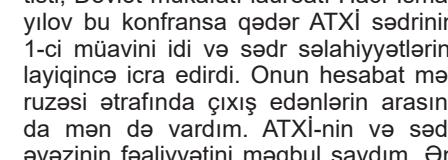
"Qonaq teatr" laiyəsini xüsusi vurğulamaq istəyirəm. Region teatrlarının Bakıya dəvət olunub öz tamaşalarını nümayiş etdirməsi bir növ teatr paradına çevrilmişdir. Bu laiyə teatr

kollektivlərinin görüşünə, öz imkanlarını nümayiş etdirməsinə, ən əsası isə yeni istedadlarının üzə çıxmasına geniş imkanlar açır. Biz de Sumqayıt teatrı olaraq hə-

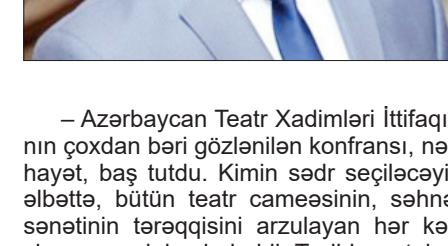
zaman bu layihələrdən behrələnmişik. M.F.Axundzadənin "Hacı Qara", T.Özakmanın "Ocaq", Ə.Əmirlinin "İyirmi ildən sonra" tamaşalarını məhz "Qonaq teatr" laiyəsində çərçivəsində paytaxt tamaşaçılarına təqdim etməyə imkan qazanmışıq. Azərbaycan Teatr Xadimləri İttifaqı bütün teatr əməkdaşlarının evi, ocağıdır. Bu "ocağ"ın daha da gur yanması üçün həmimiz ona dəstək olmalyıq. İnanıram ki, Hacı İsmayılovun rəhbərliyi ilə İttifaqımız yeni-yeni layihələrə bundan sonra da öz imzasını atacaq. Yeni seçilən rəhbərliyə və onun komandasına uğurlar arzuylayıram!

Sabir Məmmədov, Azərbaycan Dövlət Akademik Milli Dram Teatrının aktyoru, Xalq artisti:

– Hamımızın sevimliyi olan Xalq artisti, Dövlət mükafatı laureatı Hacı İsmayılov bu konfransa qədər ATXİ sədrinin 1-ci müavini idi və sədr səlahiyyətlərinə layiqince icra edirdi. Onun hesabat məruzəsi ətrafında çıxış edənlərin arasında mən də vardım. ATXİ-nin və sədr əvəzinin fəaliyyətini məqbul saydım. Ən çox da onun az müddətdə təşkilatçılıq bacarığı, səmimiyyəti ilə böyük hörmət qazandığını qeyd etdim. Xatırlatdım ki, bizim təklimimizlə Trabzon teatrında Fıruz Mustafanın əsəri tamaşa yoxuldu, sonra Hacı müəllim həmin teatrı Bakıya dəvət edərək, ən yüksək səviyyədə görüşlər keçirdi. Belə misallar çoxdur, buna görə də hər kəs ona həvəsə səs verdi və seçim yekdil oldu. Sədr müavini seçilən laiyə Xalq artisti İlham Namiq Kamala və Əməkdar artist Azad Şükürova da uğurlar arzu edir, düşünürəm ki, çox layiqli namizədlər idi. ATXİ-nin yeni tərkibinə yeni nailiyyətlər arzu edirəm.

Nadir Xasiyev, Azərbaycan Dövlət Akademik Musiqili Teatrının aktyoru, Əməkdar artist:

– Azərbaycan Teatr Xadimləri İttifaqının çoxdan bəri göznlənilən konfransi, nəhayət, baş tutdu. Kimin sədr seçiləcəyi, əlbəttə, bütün teatr cameəsinin, səhnə sənətinin təreqqisinin arzulanan hər kəsin maraqlı dairəsində idi. Tədbir protokol qaydalarına uyğun olaraq, açıq və demokratik şəraitdə keçdi. Xalqımızın hörmətli sənətkarı, bu posta tam layiq olan, zəngin təcrübəli Xalq artisti Hacı İsmayılov yekdiliklə sədr seçildi və onun üstün keyfiyyətləri birbəbir qeyd edildi. Yeni sədrimizi ürekden təbrik edirəm! Mən də Teatr Xadimləri İttifaqının Təftiş Komissiyasının üzvü seçildim. Hesab edirəm ki, yeni bir dövr başlayacaq. ATXİ yenidən "Aktyor evi"nə çevriləcək.